

### บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาและศักยภาพการผลิตกุหลาบเชิงพามิชย์ ของกลุ่มผู้ปลูกกุหลาบในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่” ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการผลิตกุหลาบเชิงพามิชย์ของผู้ปลูกกุหลาบในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกุหลาบฮิมคอย กลุ่มกุหลาบล้านตอง กลุ่มกุหลาบสองฝั่งฮอน กลุ่มกุหลาบกรุงเก่า และกลุ่มกุหลาบริมดง สมาชิกรวม 5 กลุ่ม มีทั้งหมดจำนวน 366 คน สุ่มตัวอย่างจำนวน 25% จากจำนวนสมาชิก 366 ราย ซึ่งจะได้ตัวอย่างเท่ากับ 92 ราย

#### ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่ม	จำนวนสมาชิก	กลุ่มตัวอย่าง
1. กลุ่มผู้ปลูกกุหลาบฮิมคอย	140	35
2. กลุ่มผู้ปลูกกุหลาบล้านตอง	71	18
3. กลุ่มผู้ปลูกกุหลาบกรุงเก่า	65	16
4. กลุ่มผู้ปลูกกุหลาบสองฝั่งฮอน	70	18
5. กลุ่มผู้ปลูกกุหลาบริมดง	20	5
รวม	366	92

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายปิด (Closed ended question) และปลายเปิด (Open ended question) แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้จากการปลูกกุหลาบ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตกุหลาบ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตกุหลาบของเกษตรกร ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ พันธุ์กุหลาบ การเตรียมดิน และการปลูกกุหลาบ การตัดแต่งกิ่ง การให้น้ำ การให้ปุ๋ย การใช้ฮอร์โมน การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้โรงเรือนผลิตกุหลาบ การเก็บเกี่ยว ห้างแช่เย็นเพื่อทำการเก็บรักษาดอกกุหลาบ การบรรจุหีบห่อ การขนส่ง และการตลาดเพื่อการจำหน่ายดอกกุหลาบ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการผลิตกุหลาบเชิงพาณิชย์ของเกษตรกรอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

### การทดสอบแบบสอบถาม

การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ทำการทดสอบโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบ นอกเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 ราย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

### การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ มีการรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

#### 1. การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยจะสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล มีทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลสนาม (Field data collection) ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลด้านการผลิตกุหลาบ และข้อมูลด้านการจำหน่ายกุหลาบของเกษตรกร

## 2. การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ซึ่งเป็นการรวบรวมเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอสันกำแพง เกษตรตำบลห้วยทราย เกษตรตำบลร่องวัวแดง เกษตรตำบลแช่ช้าง และกลุ่มกุหลาบฮิมคอย กลุ่มกุหลาบล้านตอง กลุ่มกุหลาบสองฝั่งฮอน กลุ่มกุหลาบกรุงเก่า และกลุ่มกุหลาบริมดง ตลอดจนเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่มีผู้ทำการศึกษาไว้เพื่อประกอบการอธิบายการผลิต และจำหน่ายกุหลาบของเกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบ อำเภอสันกำแพง

### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากภาคสนาม ไปประมวลผลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS/PC<sup>+</sup>) ซึ่งใช้สถิติในการวิจัยดังนี้

**ตอนที่ 1** ข้อมูลพื้นฐานด้านลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

**ตอนที่ 2** ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้จากการปลูกกุหลาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

**ตอนที่ 3** ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตกุหลาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความถี่ (Frequency)

**ตอนที่ 4** ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปลูกกุหลาบเชิงพาณิชย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score: WMS) โดยใช้การวัดสัดส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักของ Likert Scale จำนวน 3 ระดับคือ

มีปัญหาในระดับมาก	หมายถึง	มีค่าคะแนนเท่ากับ 3
มีปัญหาในระดับปานกลาง	หมายถึง	มีค่าคะแนนเท่ากับ 2
มีปัญหาในระดับน้อย	หมายถึง	มีค่าคะแนนเท่ากับ 1

และในการคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาอุปสรรคในการปลูกกุหลาบเชิงพาณิชย์ ของเกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบอำเภอสันกำแพง ได้คิดคำนวณตามสูตรดังนี้

$$\text{WMS} = \frac{3f_1 + 2f_2 + f_3}{\text{TNR}}$$

เมื่อ WMS = คะแนนเฉลี่ย

$f_1$  = จำนวนผู้เลือกตอบว่ามีปัญหามาก

$f_2$  = จำนวนผู้เลือกตอบว่ามีปัญหาปานกลาง

$f_3$  = จำนวนผู้เลือกตอบว่ามีปัญหาน้อย

TNR = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

คะแนนที่ได้นำมาแบ่งเป็นช่วงๆ เพื่อพิจารณาปัญหาอุปสรรคการปลูกกุหลาบเพื่อการค้า โดยใช้สูตร

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Class Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \end{aligned}$$

กำหนด คะแนนสูงสุด = 3

คะแนนต่ำสุด = 1

จำนวนชั้น = 3

ดังนั้น อันตรภาคชั้น =  $\frac{3 - 1}{3} = 0.66$

คะแนนเฉลี่ยนำมาแบ่งออกเป็นช่วงๆ เพื่อแปรผลในการอภิปรายปัญหาอุปสรรคในการปลูกกุหลาบเพื่อการค้า โดยมีเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับปัญหา
2.34 - 3.00	มีปัญหาในระดับมาก
1.67 - 2.33	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.00 - 1.66	มีปัญหาในระดับน้อย